

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Verbetering Rijnbandijk,
dijkvak Kandia-Loo-Schans

29 maart 1996

645-77

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Verbetering
Rijnbandijk, dijkvak Kandra-Loo-Schans / [Commissie voor de
milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de
milieu-effectrapportage
ISBN 90-421-0005-2

Trefw.: milieu-effectrapportage; Gelderland /
dijkverzwaringen; Gelderland.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Gedeputeerde Staten provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 BX ARNHEM

uw kenmerk
MW.96.6446-6082019

uw brief
d.d. 2 februari 1996

ons kenmerk
U189-96/Si/mp/645-78

onderwerp
Toetsingsadvies over het milieu-effectrap-
port Verbetering Rijnbandijk,
dijkvak Kandia-Loo-Schans

doorkiesnr.
(030) 234 76 34

Utrecht,
29 maart 1996

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de verbetering van de Rijnbandijk, dijkvak Kandia-Loo-Schans. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ir. K.H. Veldhuis
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Verbetering Rijnbandijk,
dijkvak Kandia-Loo-Schans

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Verbetering Rijnbandijk,
dijkvak Kandia-Loo-Schans

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over de verbetering van de Rijnbandijk, dijkvak Kandia-Loo-Schans,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Verbetering Rijnbandijk, dijkvak Kandia-Loo-Schans

de secretaris

mr. R.J. Sielcken

de voorzitter

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 29 maart 1996

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Oordeel over het MER	4
2.1 Algemeen	4
2.2 Opmerkingen over het MER	4
2.2.1 De visie	4
2.2.2 Landschappelijke effecten	5
2.2.3 Verkeersfunctie	6
2.2.4 Stabiliteit en erosiebestendigheid	6
2.2.5 Bodem	6
3. Aanbevelingen voor de verdere besluitvorming	7
3.1 Algemeen	7
3.2 Landschappelijke inpassing	7
3.3 Cultuurhistorie	8
3.4 Natuur	8

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 2 februari 1996, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 32 d.d. 14 februari 1996
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie is van oordeel dat het MER voldoende informatie verschaft voor de besluitvorming over het dijkverbeteringsplan.

Op sommige onderdelen zijn milieuvriendelijker oplossingen mogelijk die niet of beperkt in het MER zijn opgenomen. De oplossingen worden door de Commissie hieronder aangereiken die in de verdere uitwerking van het plan, de aanleg en het beheer van de dijk betrokken kunnen worden.

Landschap en cultuurhistorie

De Commissie beveelt aan daar waar ingrepen noodzakelijk zijn deze te verzachten met mitigerende maatregelen of waar de noodzaak alsnog niet zou blijken de maatregelen na te laten. Het betreft:

- Het aanbrengen van een taillering van het binnentalud, daar waar ingrepen aan het binnentalud worden gedaan.
- Het aanpassen van de dijkkruising voor ontsluiting van de toekomstige ontkleining in de Loowaard.
- Het accentueren van het voormalige defensiekunstwerk c.q. de locatie daarvan door het als een "bastion" aan de smalle dijkkruin te plaatsen en de op- en afrit bij dp 165 los te maken van de voorgenomen verbreding.
- Het achterwege laten van de zogenaamde drogevoetenberm aan de binnenteen van de dijk waar geen bebouwing is.
- Het aanbrengen van het bochtenverloop tussen dp 158 - 161 waar nu schuin door het kleidepot wordt gegraven en een nieuwe rechtstand zou ontstaan.
- Gericht archeologisch onderzoek bij dp 146, waar naar verwachting bewoningssporen uit circa de 12e eeuw langs de binnenzijde van de dijk kunnen worden aangetroffen.

Natuur

De Commissie beveelt voor het behoud en regeneratie van stroomdalvegetatie aan:

- Het waar mogelijk beperken van erosiebeperkende maatregelen dankzij inbreng van kennis van de dijkbeheerder.
- Het toepassing van schrale specie op alle binnentaluds met waar mogelijk en zinvol een beheer gericht op de ontwikkeling van stroomdalflora.
- Het verspreiding van zaden van aanwezige stroomdalflora op taluds waar op de toplaag is teruggebracht.
- Een beheer dat op stroomdalvegetatie is afgestemd door niet te intensieve begrazing van schapen en/of maaien, waarbij maaisel wordt afgevoerd.

1.

INLEIDING

Het polderdistrict Rijn en IJssel te Zevenaar heeft een projectnota/milieu-effectrapport (MER) opgesteld voor de besluitvorming over het plan ter verbetering van 3,8 km Rijnbandijk Kandia-Loo-Schans (dp 128 – 166). Het dijkvak is gelegen in de gemeenten Duiven, Westervoort en Huissen. De besluitvorming over het dijkverbeteringsplan vindt plaats op basis van de Wet op de waterkering. Voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) en de goedkeuring van het dijkverbeteringsplan zijn Gedeputeerde Staten van Gelderland het bevoegd gezag.

Per brief van 2 februari 1996 (zie bijlage 1) stelden zij de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid advies uit te brengen over de inhoud van de projectnota/MER. De openbare bekendmaking vond plaats op 14 februari 1996 (zie bijlage 2). De projectnota/MER en het ontwerp-dijkverbeteringsplan lagen ter inzage tot en met 14 maart 1996.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling ervan is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt verder "de Commissie" genoemd.

De Commissie heeft beoordeeld of de projectnota/MER voldoende informatie bevat om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming en daarbij op grond van artikel 7.26 van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen voor het MER¹], zoals vastgesteld in februari 1995;
- op eventuele onjuistheden²];
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER³].

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren, het verslag van de openbare zitting van 27 februari 1996 en de verslagen van de adviesgroep dijktraject Kandia-Loo-Schans. Bijlage 4 geeft een overzicht van deze reacties.

---

1 Wm, artikel 7.23, lid 2.

2 Wm, artikel 7.23, lid 2.

3 Wm, artikel 7.10.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat het MER **voldoende informatie** verschaft om het milieubelang volwaardig te laten meewegen in de besluitvorming over het dijkverbeteringsplan.

Het MER geeft een nauwgezet beeld van de alternatieven en varianten en hun milieu-effecten. Daaruit komt naar voren dat de onderlinge verschillen tussen de alternatieven gering zijn. Verder komt uit het MER naar voren dat dit dijkvak een beperkt aantal conflicterende belangen kent. Hiermee is het MER op een zorgvuldige manier omgegaan.

Op een aantal onderdelen worden in het MER keuzes beperkt gemotiveerd. Daardoor is niet eenduidig vast te stellen welke argumenten de doorslag hebben gegeven. Er zijn voor die keuzes wellicht milieuvriendelijker oplossingen mogelijk die niet in het MER zijn opgenomen maar goed passen in de doelstellingen van het voornemen. In hoeverre de oplossingen die de Commissie voorstelt ook in het definitieve plan passen, hangt af van argumenten die aan de keuzes ten grondslag hebben gelegen.

In de onderstaande paragraaf geeft de Commissie aan op welke onderdelen een nadere motivering van de gemaakte keuzes gewenst is. Deze opmerkingen zijn niet van die zwaarte dat daardoor het algemene oordeel over het MER wordt beïnvloed. Voor het geval die nadere motivering zou leiden tot andere keuzes in het ontwerp, dan wordt in hoofdstuk 3 aangegeven welke milieuvriendelijker oplossingen mogelijk zijn.

2.2 Opmerkingen over het MER

2.2.1 De visie

Het MER bevat duidelijke doelstellingen en een heldere visie voor de voorgenomen dijkverbetering. De visie geeft de wenselijkheid aan om het binnentalud te verflauwen naar 1:3. Deze visie leidt tot een symmetrisch dwarsprofiel met een bredere kruin als gevolg van een gelijke taludhelling van binnen- en binnentalud en de bredere wegbermen op de dijk. In dit ontwerp mist de Commissie een verband met de huidige beleving van de dijk⁴. Daarin wordt de landschappelijke beleving beschreven van een steil binnentalud en een smalle kruin. Er ontstaat het gevoel dat men "*zweeft boven het landschap*" (pagina 67, MER). De Commissie gaat in haar advies in op de mogelijkheden om deze karakteristieke waarde te behouden.

---

4 Zie MER, hoofdstuk 5 betreffende de huidige situatie van het landschap.

Landschappelijke effecten

De ingrepen met milieugevolgen waar een nadere motivering over de noodzaak gewenst wordt, zijn:

- 1) het afzien van taillering als landschappelijk verzachtende maatregel;
- 2) de vormgeving van de dijkkruising voor ontsluiting van de toekomstige ontkleining in de Loowaard;
- 3) het verwijderen van het voormalige defensiekunstwerk;
- 4) het aanbrengen van de zogenaamde drogevoetenberm aan de binnenzijde van de dijk.

ad 1) Taillering

In het MER wordt taillering van het talud niet nodig geacht, omdat het hier geen hoge dijk betreft. Verder wordt taillering beoordeeld als een relatief grote ingreep.

De Commissie kan deze motivering niet volgen. De dijk heeft hier een gebruikelijke hoogte tussen maaiveld en kruin, waarbij de smalle kruin bijdraagt aan de karakteristieke landschappelijke beleving. Zijn er ingrepen aan het binnentalud nodig. Daar kan een taillering in worden meegenomen.

ad 2) Toekomstige ontgronding in de Loowaard

Ten gevolg van de toekomstige ontkleining in de Loowaard is in het ontwerp-dijkversterkingsplan een ontsluiting opgenomen voor vrachtauto's van en naar de uiterwaard. Deze ingreep leidt tot een aanzienlijke wijziging van het dijkprofiel en veroorzaakt daarmee milieugevolgen. Het MER beschrijft deze gevolgen niet.^{5]} Ook ontbreekt informatie over afwegingen die zijn gemaakt bij de keuze van de plaats voor de dijkkruising, de rijroute en intensiteit van het gebruik door vrachtauto's. In ieder geval is een nadere motivering gewenst van het precieze ontwerp van de dijkkruising. Daaruit kan naar voren komen dat een andere minder ingrijpende ontsluiting mogelijk is.

ad 3) Voormalige defensiekunstwerk

Het defensiekunstwerk ontleent zijn cultuur-historische waarde aan het ensemble waar het onderdeel van uitmaakt met de sluis en het inundatiekanaal. Dit wordt in het MER onderkend^{6]}. Het MER geeft geen informatie over de waarde als zelfstandig (te behouden) object. Uit het verslag van de adviesgroep komt naar voren dat de cultuur historische waarde gering is. Op grond van welke argumenten gekozen is tot het verwijderen van het kunstwerk wordt niet duidelijk.

ad 4) Drogevoetenberm aan de binnenteen

Op plaatsen aan de dijk waar geen bebouwing aanwezig is, bestaat het voornemen om een licht verhoogde berm als "drogevoeten berm" aan te leggen. De berm zou met name worden aangelegd voor inspecties. Aan deze ingreep zijn meerdere voor- en nadelen verbonden, op grond waarvan een afweging zal zijn

5 Zie ook Advies voor richtlijnen, paragraaf 3.2.6.

6 Zie MER, pagina 76.

gemaakt. Het verdient aanbeveling die elementen met de voor- en nadelen te motiveren.

2.2.3 Verkeersfunctie

De dijk heeft over het grootste deel een beperkte verkeersfunctie voor personen-auto's en (brom)fietsen. Aangezien die verkeersfunctie mede bepalend is voor de vorm van de dijk, met name de breedte van de kruin en van de op- en afritten, is in de richtlijnen met name voor dit aspect aandacht gevraagd⁷. De Commissie mist hierover informatie, waarmee bijvoorbeeld inzicht ontstaat in de wenselijkheid de wegbermen aan weerskanten met één meter te verbreden.

2.2.4 Stabiliteit en erosiebestendigheid

Het MER bevat de belangrijkste dijktechnische gegevens die inzicht verschaffen in de noodzaak van ingrepen voor de dijkversterking. De berekeningen over de macrostabiliteit geven op juiste wijze aan dat het binnentalud op de meeste plekken niet voldoet, zodat maatregelen nodig zijn. Voor het binnentalud is geen onderzoek gedaan naar de erosiebestendigheid. Gezien de beperkte kans op golfoverslag is dat verantwoord.

Voor het buitentalud geeft het MER aan bij welke dijkpalen de erosiebestendigheid onvoldoende is. In het MER ontbreken de basisgegevens om die conclusie te kunnen toetsen. Naast het fysisch onderzoek naar de kwaliteit van de ondergrond (onder andere zandgehalte) kan daarnaast de visuele waarneming van de dijkbeheerder een rol spelen (kwaliteit zode, plaats op de dijk c.q. op het dijkvak waar erosie zich voordoet) bij het bepalen waar maatregelen nodig zijn.

2.2.5 Bodem

Het MER vermeldt dat geen locaties bekend zijn waarvan de bodem verontreinigd is. Uit de aanvraag voor de Wvo-vergunning blijkt dat de initiatiefnemer onderzoek heeft gedaan naar de kwaliteit van de klei in en aan de dijk en de kleidepots. Daaruit blijkt dat de kwaliteit voor het grootste deel van dien aard is dat daaraan geen beperkingen zullen worden opgelegd bij het gebruik voor de (buitendijkse) versterkingen. Op een enkele plek met name in de kleidepots die van een latere datum zijn dan de dijk, is de kwaliteit van de klei wel zodanig dat gebruikbeperkingen zijn te verwachten. Nader onderzoek zal daarbij tevens moeten uitwijzen in hoeverre deze beperkingen leiden tot een andere profilering van de dijk.

---

7 Zie pagina 10 van de Richtlijnen en voorts in de verslagen van de adviesgroep waarin wordt verwezen naar een beschouwing van de verkeersaspecten voor dit dijkvak door gemeenten en provincies.

3. AANBEVELINGEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk doet de Commissie een aantal suggesties die in de volgende fasen van de realisering van het voornemen kunnen worden meegenomen. Deze suggesties hebben in de eerste plaats betrekking op de in paragraaf 2.2 genoemde planonderdelen en kunnen worden gebruikt indien een nadere motivering tot andere keuzes zou leiden. Daarnaast worden enkele voorstellen gedaan die voor mitigerende maatregelen de gevolgen van op zich noodzakelijke maatregelen kunnen verzachten.

3.2 Landschappelijke inpassing

Smallere dijk kruin

Aan het behoud van de bestaande karakteristiek van de dijk dragen bij het weglaten van de drogevoetenberm, eventueel een gedetailleerd talud binnendijks en een smallere wegberm. Bescherming van de berm is bij een smalle berm wel geboden. Dat wordt veelal bereikt met het aanbrengen van doorgroeistenen.

Lengteprofiel dp 158 - 161

Het lengteprofiel is goed in het MER uitgewerkt onder handhaving van het bochtverloop. Tussen dp 158 - 161 wordt een nieuwe rechtstand geïntroduceerd. Deze ontstaat doordat schuin door het kleidepot wordt gegraven. Om het bochtverloop van het huidige tracé ook voor dit dijkonderdeel te kunnen handhaven, verdient het aanbeveling om vanuit de insteek van het binnentalud het nieuwe dwarsprofiel over een vaste breedtemaat naar buiten te schuiven. De bocht bij dp 158 zal daarbij enigszins naar buiten moeten wijken.

Dijk kruisingen

Om de dijk kruising bij dp 135 voor de ontsluiting van het Loowaard in te passen, beveelt de Commissie aan de smalle dijk kruin zoveel mogelijk te verzelfstandigen ten opzichte van de brede kruisende op- en afrit voor het vrachtverkeer. De dijk is de continue hoofdvorm en de op- en afrit vormen een ondergeschikt element. De oplossing kan gevonden worden in een zo haaks mogelijke kruising van beide routes.

Ook voor de op- en afritten bij dp 165, beveelt de Commissie een dergelijk ontwerp aan. Nu gaan deze op- en afritten vrijwel geheel op in de verbreding die is ontstaan als restant van het voormalige defensiekunstwerk. Ook een scheiding tussen het kunstwerk en de op- en afritten dragen bij tot de continuïteit van de dijk.

3.3

Cultuurhistorie

Voormalige defensiekunstwerk

De Commissie beveelt aan om de locatie van het inlaatwerk, als onderdeel van het ensemble met de sluis en het inundatiekanaal markanter te laten uitkomen. Dit is mogelijk door de locatie als een "bastion" aan de smalle dijk kruin te zetten en niet geleidelijk in de weg en de dijk kruising te laten overlopen. Ook het gebruik van een ander materiaal in de taluds (beton, steen) dan waarvan de dijk is gemaakt, kan de verwijzing naar het historisch fenomeen accentueren.

Bewoningsporen Het Loo

Het MER geeft aan dat de ontstaanswijze van Het Loo samenvalt met de periode van de bedijking in de 14e eeuw. De Commissie vermoedt dat, gezien de bouwingsstructuur en het verkavelingspatroon dat onder de dijk doorloopt, de bewoning eerder is ontstaan dan de dijk. Ook de ligging van de huisterp in de uiterwaarden in het verlengde van de weg wijst daarop. Indien de dijk later door een oudere nederzetting is aangelegd (of later is teruggelegd) zijn er mogelijk sporen van bewoning terug te vinden naast het binnentalud van de dijk. In aansluiting op het MER, beveelt de Commissie archeologisch onderzoek aan bij de vergravingsactiviteiten met name ter hoogte van dp 146^{8]}.

3.4

Natuur

Algemeen

Het behoud van stroomdalflora kan bij de aanleg bevorderd worden door bestaande waarden zo veel mogelijk te sparen. Waar ingrepen noodzakelijk zijn, is regeneratie en ontwikkeling mogelijk door het terugbrengen van de oorspronkelijke bovenlaag of het aanbrengen van geschikte schrale specie^{9]}. Regeneratie of ontwikkeling van stroomdalflora neemt meer tijd in beslag dan de drie á vijf jaar volgens het MER, terwijl daarnaast een natuurtechnisch beheer een voorwaarde is.

Behoud van stroomdalflora bij aanleg

Om zoveel mogelijk bestaande stroomdalflora te behouden, beveelt de Commissie aan om op basis van de ervaringen van de beheerder preciezer vast te stellen of en waar maatregelen aan de dijk op het buitentalud tegen erosie noodzakelijk zijn dan wel achterwege kunnen blijven.

Ontwikkeling van stroomdalflora

In het MMA wordt de bestaande waardevolle vegetatie op het binnentalud waar mogelijk behouden. Op de plekken waar vergraven wordt, geeft het MER aan dat de ontwikkeling van stroomdalflora extra gestimuleerd kan worden door het gebruik van schrale specie als dekgrond. Niet duidelijk is waarom deze maatregel beperkt blijft tot het mma.

---

8 Zie MER, paragraaf 8.2.5, pagina 125.

9 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 1.

Natuurtechnisch beheer

In het MER wordt gekozen in het voorkeursalternatief voor agrarisch beheer in aansluiting op het binnendijks gebruik. Vanuit de doelstelling van het MER ligt een milieuvriendelijk beheer met behoud van stroomdalflora meer voor de hand¹⁰].

Daar waar maatregelen nodig zijn, kan regeneratie van vegetatie behalve door het terugbrengen van de toplaag verder bevorderd worden door verspreiding van zaden afkomstig van de aanwezige stroomdalflora¹¹].

Voor het regenereren en in standhouden van de stroomdalvegetatie is niet te intensieve begrazing geboden. Bij een maaieregime zal steeds het maaisel moeten worden afgevoerd. Grote grazers, zoals runderen in de uiterwaarden zijn vanwege het erosierisico niet geschikt om (hoog) op de dijken te komen bij een taludhelling van 1:3. Begrazing door schapen al dan niet gecombineerd met maaien ligt meer voor de hand. Bij begrazing verdient het wel aanbeveling dat de vegetatie in bloei kan komen en er zaad gevormd kan worden. Bij relatief intensieve begrazing is tevens een rustperiode van voldoende lengte van belang.

---

10 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 1.

11 De meest eenvoudige maatregel is het uitspreiden van hooi waarin zich de zaden bevinden, over de te regenereren delen van de dijk.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport
Verbetering Rijnbandijk,
dijkvak Kandia-Loo-Schans

(bijlagen 1 t/m 4)

9100m
18

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 2 februari 1996 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten		provincie GELDERLAND
	Bezoekadres Markt 11 Arnhem	Postadres Postbus 8090 6800 GX Arnhem
		Commissie voor de milieu-effectrapportage <small>Wet (1987) 269-24-60</small>
- Commissie voor de milieu-effectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT	ingekomen: - 6 FEB. 1996	
	nummer: 188-96	
	dossier: 045-487/m 53 7x	
	kopie naar: St-Sc-pies-bpbl	
datum	nummer	
- 2 februari 1996	- MW96.6446-6082019	
onderwerp		
- Projectnota/MER; verbetering Rijnbandijk, dijkvak Kandia-Loo-Schans in de gemeenten Westervoort, Duiven en Huissen		
<p>Hierbij sturen wij u de projectnota/MER toe voor de verbetering van de rechter Rijnbandijk, dijkvak Kandia-Loo-Schans (dp 128-166), gelegen in de gemeenten Westervoort, Duiven en Huissen. Wij vinden dat deze voldoet aan de opgestelde richtlijnen en de wettelijke eisen. Op grond van artikel 7.10 van de Wet milieubeheer spreken wij hierover de aanvaardbaarheid uit.</p> <p>De vereiste kennisgevingen van de projectnota/MER, het besluit tot vaststelling van het ontwerp-dijkverbeteringsplan en van de aanvragen voor besluiten die nodig zijn voor de uitvoering van het dijkverbeteringsplan - bedoeld in artikel 18, lid 1 van de Wet op de waterkering (Wov) - worden door ons in één kennisgeving samengevoegd ingevolge artikel 19, lid 1a van de Wov. De bekendmaking zal geschieden in enkele lokale en regionale bladen en in de Staatscourant. Het tijdstip van de bekendmaking, de termijn voor de terinzagelegging en het tijdstip van de hoorzitting zijn intussen vastgesteld. Nadere informatie hierover staat in de bekendmaking, die wij u afzonderlijk zullen toezenden.</p> <p>De advisering door uw Commissie en door de wettelijke adviseurs bevindt zich op het kritieke pad van de planning. Wij verzoeken u daarom op voorhand te adviseren uiterlijk twee weken na de laatste dag van de terinzage-termijn. Het waterschap/polderdistrict is dan in de gelegenheid voldoende rekening te houden met deze adviezen bij de vaststelling van het dijkverbeteringsplan.</p> <p>De projectnota/MER hebben wij in zevenvoud toegevoegd.</p>		
Gedeputeerde Staten van Gelderland		
		
voorzitter	griffier	
bijlagen: - projectnota/MER (7 ex.)		
coll. -/mw code: SA/M9601030/2		
inlichtingen bij	dhr. Eleeker	doorliefnr. 359 88 62
verzonden	5 FEB. 1996	Postbus 8090 ARNHEM 6800 GX BNG X-Grevenlage 28 50 10 824

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 32 d.d. 14 februari 1996

BEKENDMAKING

Terinzagelegging en openbare zitting

Dijkverbeteringsproject Kandia-Loo-Schans

De besluitvorming over de verbetering van deze dijk gebeurt op basis van de Wet op de waterkering. Deze wet schrijft voor dat alle bij het dijkverbeteringsproces betrokken overheden hun besluitvorming parallel laten verlopen. De bedoeling is om zo een vlotte voortgang van dit proces te bevorderen. Bij dit project zijn meerdere overheden betrokken. Daarom is afgesproken dat alle reacties naar één adres zullen worden verzonden. Gedeputeerde Staten van Gelderland vervullen die coördinerende rol. Via deze bekendmaking willen wij u op de hoogte stellen van het voornemen tot dijkverbetering en de gelegenheid bieden hierop te reageren.

Voor de verbetering van de Rijnbandijk, dijlvak Kandia-Loo-Schans, dp 128-166, gelegen in de gemeenten Duiven en Westervoort, heeft het polderdistrict Rijn en IJssel de projectnota/milieu-effectrapport (MER) en het ontwerp-dijkverbeteringsplan ingediend bij ons college (ingekomen d.d. 01-02-1996). Tevens heeft het polderdistrict aanvragen voor vergunningen a.d. ingediend bij de betrokken overheden. Hierover nemen zij afzonderlijk besluiten.

Het gaat om de volgende aanvragen met het oog op de uitvoering van de dijkverbetering:

- vrijstelling ex artikel 19 Wet Ruimtelijke Ordening van het bestemmingsplan buitengebied (gemeente Duiven); tevens het voornemen van deze gemeente om de vrijstelling te verlengen;
- kapvergunning voor te rooien beplanting langs de te verbeteren dijk (gemeenten Duiven en Westervoort);
- vergunning voor het op locatie breken van de vrijkomende hoeveelheid teerhoudend zand en ander puin (gemeente Duiven);
- aanlegvergunning voor uitvoering van werkzaamheden in kader bestemmingsplan 'Hondsbroekse Pley' (gemeente Westervoort);
- sloopvergunning voor het verwijderen van resten van defensie-kunswerk (gemeente Westervoort);
- vergunning voor het uitvoeren van werkzaamheden aan het binnenland nabij 'Schans' (gemeente Westervoort);
- vergunning voor het uitvoeren van werkzaamheden in de uiterwaarden ingevolge de Riviervetwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewater (Rijkswaterstaat);
- ontheffing voor het uitvoeren van werkzaamheden in of nabij de dijk overeenkomstig het bepaalde in het Gelders waterschapsreglement, zoals in toepassing is verklaard in de overgangsbepalingen van het Reglement Gelderse Waterschappen.

Terinzagelegging

Bovenvermelde projectnota/MER, de eerder uitgebrachte stroomtable en daarop volgende documenten, het ontwerp-dijkverbeteringsplan en de genoemde aanvragen liggen van 15 februari tot en met 14 maart 1996 ter inzage in:

- het kantoor van het polderdistrict Rijn en IJssel, Rubensdijk 2 te Zevenaar, op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur;
- het gemeentehuis van Duiven, Katanjebus 3 te Duiven op werkdagen van 8.30 tot 12.00 uur en verder in nader overleg, tel (0316) 27 91 11;
- het gemeentehuis van Westervoort, Dorpsplein 1 te Westervoort op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en verder in nader overleg, tel (026) 317 99 11;
- het gemeentehuis van Huisen (Afdeling dienstverlening), Langeliekstraat 2-4 te Huisen op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en maandag bovendien van 16.30 tot 18.00 uur, en

verder in nader overleg, tel. (026) 326 41 77;

- Café taal Berentsen, Loostraat 51 te Loo alle dagen tussen 14.00 en 22.00 uur, behalve op woensdag (gesloten);
- de bibliotheek van het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem, op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur.

De projectnota/MER, de samenvatting hiervan en het ontwerp-dijkverbeteringsplan zijn tegen kostprijs te bestellen bij het Projectbureau dijkverbetering van de provincie Gelderland (zie onderstaand telefoonnummer). Indien u niet in staat bent tijdens kantooruren de ter inzage gelegde stukken in te zien, dan kunt u eveneens contact opnemen met dit bureau.

Schriftelijke zienswijzen

Bij dit project zijn meerdere overheden betrokken. Daarom is afgesproken dat alle reacties naar één adres worden verzonden. U kunt tot en met 14 maart 1996 bij Gedeputeerde Staten van Gelderland schriftelijk reageren op een of meer van de hiervoor genoemde onderdelen.

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Dienst Milieu en Water
Projectbureau dijkverbetering
Postbus 9090, 6800 GX Arnhem

Graag onder vermelding van nummer MW96.6446, Wij verzoeken u bovendien bovenaan de brief aan te geven op welk onderdeel u reageert. Overigens kan iedereen die zienswijzen inbrengt verzoeken om zijn/haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Mondelinge zienswijze/openbare zitting

Behalve schriftelijk kunt u ook mondeling reageren. Hiervoor wordt op dinsdag 27 februari 1996 een openbare zitting georganiseerd in Café taal Berentsen, Loostraat 51 te Loo. Vertegenwoordigers van de betrokken overheden zijn aanwezig om uw vragen te beantwoorden. De zitting begint om 19.30 uur.

U wordt verzocht gebruik te maken van deze zitting, wanneer u uw zienswijze uitdrukkelijk mondeling wilt indienen.

Nadere informatie

Voor nadere informatie over bovenvermeld dijkverbeteringsproject kunt u zich wenden tot de provincie Gelderland, Projectbureau dijkverbetering, de heer J.G. Bleeker, telefoon (026) 359 88 62.

Arnhem, 9 februari 1996-
nr. MW96.6446

Gedeputeerde Staten van Gelderland
dr. J.C. Terlouw - voorzitter
drs. C.P.A.G. Crosbom - griffier

provincie
GELDERLAND

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: dijkstoel Polderdistrict Rijn en IJssel

Bevoegd gezag: college van Gedeputeerde Staten van Gelderland

Besluit: goedkeuring van het dijkverbeteringsplan volgens artikel 33 van de Waterstaatswet 1900

Categorie Besluit m.e.r. 1994: 12.1

Activiteit: verbeteren van de dijk voor het dijkvak Kandia-Loo-Schans van dijkpaal 128 tot 166

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 10 november 1994

richtlijnenadvies uitgebracht: 12 januari 1995

richtlijnen vastgesteld: 1 februari 1995

kennisgeving MER: 14 februari 1996

toetsingsadvies uitgebracht: 29 maart 1996

Bijzonderheden:

De Commissie is van oordeel dat het MER voldoende informatie verschaft voor besluitvorming over het dijkverbeteringsplan. Op een aantal onderdelen acht de Commissie een nadere motivering van de gemaakte keuzes gewenst. Daarnaast doet de Commissie aanbevelingen voor meer landschappelijke inpassing op onderdelen, archeologisch onderzoek bij Het Loo en een optimaler natuurtechnisch beheer ter behoud en ontwikkeling van stroomdalvegetatie.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. C. van der Giessen

ir. L. van Nieuwenhuijze

drs. J. Renes

dr. K.V. Sykora

ir. K.H. Veldhuis (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: dr. N.W.M. van Buren (richtlijnen) en mr. R.J. Sielcken (toetsing)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	960311	Gelderse milieufederatie	Arnhem	960320
2.	960221	Bewoners van Schans 8 t/m 11	Westervoort	960328
3.	960306	E.P.J. van Dijk	Loo	960328
4.	960311	R. Morren en R. Rietveld	Duiven	960328
5.	960313	Fam. Schotanus	Westervoort	960328
6.	950713 950928 951023 951123 960111	Verslagen bijeenkomsten adviesgroep Projectnota/MER dijktraject Kandi- Loo-Schans	Zevenaar	960314
7.	960227	Verslag openbare zitting	Loo	960328